04/04/2024

Άγιος Παΐσιος Αγιορείτης: Ένας αγνός, καλός, λογισμός έχει μεγαλύτερη δύναμη από κάθε άσκηση!

/ Πνευματικά Αποσπάσματα

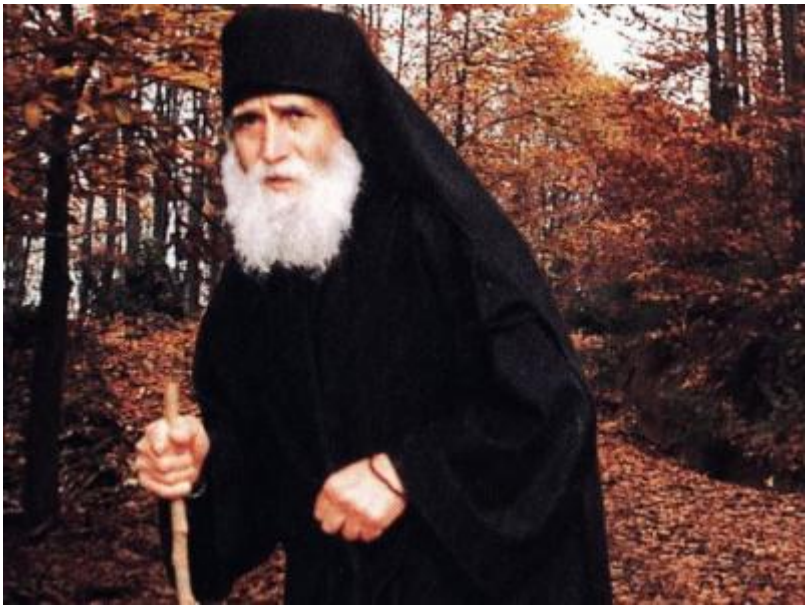

Η δύναμη του καλού λογισμού1

Γέροντα, στην Παλαιά Διαθήκη, στο Δ' βιβλίο των Μακκαβαίων, αναφέρεται: «Ο ευσεβής λογισμός δεν είναι εκριζωτής των παθών, άλλα ανταγωνιστής»2. Τι σημαίνει;
– Κοίταξε να δης: Τα πάθη είναι βαθιά ριζωμένα μέσα μας, αλλά ο ευσεβής, ο καλός, λογισμός μας βοηθάει να μην υποδουλωνόμαστε σ' αυτά. Όταν ο άνθρωπος φέρνη όλο καλούς λογισμούς και σταθεροποίηση μια καλή κατάσταση, τα πάθη παύουν να ενεργούν, οπότε είναι σαν να μην υπάρχουν.

Δηλαδή ο ευσεβής λογισμός δεν ξερριζώνει τα πάθη, αλλά τα πολεμάει και μπορεί να τα καταβάλη.

Νομίζω, ο συγγραφεύς περιγράφει τι μπόρεσαν να υποφέρουν οι Άγιοι Επτά Παίδες, η μητέρα τους Αγία Σολομονή και ο διδάσκαλος τους Άγιος Έλεάζαρος, έχοντας ευσεβείς λογισμούς3, για να δείξη ακριβώς την δύναμη του καλού λογισμού.

Ένας καλός λογισμός ισοδυναμεί με μια πολύωρη αγρυπνία! Έχει μεγάλη δύναμη.

Όπως τώρα κάποια νέα όπλα σταματούν με ακτίνες λέιζερ τον πύραυλο στην βάση του και τον εμποδίζουν να εκτοξευθή, έτσι και οι καλοί λογισμοί προλαβαίνουν και καθηλώνουν τους κακούς λογισμούς στα «αεροδρόμια» του διαβόλου, από τα όποια ξεκινούν.

Γι' αυτό προσπαθήστε, όσο μπορείτε, πριν προλάβη ο πειρασμός να σας φυτέψη κακούς λογισμούς, να φυτεύετε εσείς καλούς λογισμούς, για να γίνη η καρδιά σας ανθόκηπος και να συνοδεύεται η προσευχή σας από την θεία ευωδία της καρδίας σας.

Όταν κανείς κρατά έστω και λίγο αριστερό, δηλαδή κακό, λογισμό για κάποιον, οποιαδήποτε άσκηση και αν κάνη, νηστεία, αγρυπνία κ.λπ., πάει χαμένη.

Σε τι θα τον βοηθήση η άσκηση, αν δεν αγωνίζεται παράλληλα να μη δέχεται τους κακούς λογισμούς; Γιατί να μην αδειάση από το πιθάρι πρώτα όλο το κατακάθι του λαδιού, που είναι μόνο για σαπούνι, και ύστερα να βάλη το καλό λάδι, άλλα βάζει το καλό με το άχρηστο και το μουρνταρεύει [λερώνει, βρομίζει];

Ένας αγνός, καλός, λογισμός έχει μεγαλύτερη δύναμη από κάθε άσκηση.

Κάποιος νέος λ.χ. πολεμείται από τον διάβολο και έχει ακάθαρτους λογισμούς και κάνει αγρυπνίες, νηστείες, τριήμερα, για να απαλλαγή από αυτούς. Ένας αγνός λογισμός όμως που θα φέρη έχει μεγαλύτερη δύναμη και από τις αγρυπνίες και από τις νηστείες που κάνει και τον βοηθάει πιο θετικά.

Γέροντα, όταν λέτε «αγνός λογισμός», αναφέρεσθε μόνο σε ειδικά θέματα η και σε γενικώτερα;
– Και σε γενικώτερα. Γιατί ο άνθρωπος, όταν τα βλέπη όλα με καλούς λογισμούς, εξαγνίζεται και χαριτώνεται από τον Θεό. Με τους αριστερούς λογισμούς κατακρίνει και αδικεί τους άλλους, εμποδίζει την θεία Χάρη να έρθη, και έρχεται έπειτα ο διάβολος και τον αλωνίζει.

Δηλαδή, Γέροντα, επειδή κατακρίνει, δίνει δικαίωμα στον διάβολο να τον αλωνίση;
– Ναι. Όλη η βάση είναι ο καλός λογισμός. Αυτό είναι που ανεβάζει τον άνθρωπο, τον αλλοιώνει προς το καλό. Πρέπει να φθάση κανείς στο σημείο να τα βλέπη όλα καθαρά.

Είναι αυτό που είπε ο Χριστός: «Μη κρίνετε κατ’ όψιν, αλλά την δικαίαν κρίσιν κρίνατε». Μετά φθάνει ο άνθρωπος σε μία κατάσταση που βλέπει τα πάντα με τα πνευματικά μάτια όχι με τα ανθρώπινα. Όλα τα δικαιολογεί, με την καλή έννοια.

Πρέπει να προσέχουμε να μη δεχώμαστε τα πονηρά τηλεγραφήματα του διαβόλου, για να μη μολύνουμε τον «Ναόν τον Αγίου Πνεύματος» και απομακρυνθή η Χάρις του Θεού, με αποτέλεσμα να σκοτισθούμε.

Το Άγιο Πνεύμα, όταν δη την καρδιά μας αγνή, έρχεται και κατοικεί μέσα μας, γιατί αγαπάει την αγνότητα – γι’ αυτό και παρουσιάσθηκε σαν περιστέρι

1. Η λέξη «λογισμός» στην ασκητική γλωσσά δηλώνει είτε μία απλή σκέψη που περνάει από τον νου, είτε μία κίνηση της ψυχής προς το καλό ή προς το κακό, είτε μία τάση καλή η κακή, η οποία έχει αποκτηθή με την συνεργασία
του νου, της συνειδήσεως, του συναισθήματος και της βουλήσεως. Επειδή οι λογισμοί προηγούνται κάθε πράξεως, γι’ αυτό ο αγώνας κάθε πιστού, αλλά κυρίως του μονάχου, για να είναι σωστός, πρέπει να στρέφεται πρωταρχικά στην εξέταση των λογισμών, ώστε να καλλιεργούνται οι καλοί και να αποβάλλωνται οι κακοί.
2. Βλ. Δ’ Μακ. 3,5.
3. Βλ. Δ’ Μακ. 5,1 κ.ε.

Απόσπασμα από το βιβλίο Γέροντος Παϊσίου Αγιορείτου, «Πνευματικός αγώνας, Λόγοι γ’» έκδοση Ιερού Ησυχαστηρίου «Ευαγγελιστής Ιωάννης ο Θεολόγος«, Σουρωτή Θεσσαλονίκης.

Πηγή: pemptousia.gr (Επιμέλεια Στέλιος Κούκος)